

การผลิตมะม่วงนอกฤดู โดยการเสียบกิ่ง

หลักการ

เทคนิควิธีการ

ข้อเสนอแนะ

เรียบเรียง / ภาพ:

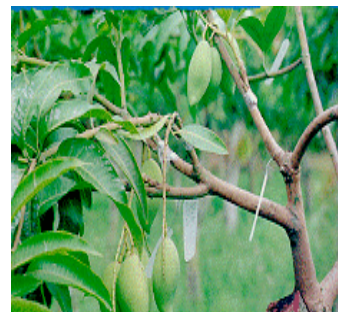
สังวร สุขสามัคคี สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่
อาจารย์พาวิน มะโนชัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ปัจจุบัน การผลิตมะม่วงให้สามารถเก็บเกี่ยวนอกฤดูกาลทำได้หลายวิธี เช่น การใช้สารพาโคลบิวทราโซล บังคับให้ออกดอกการปลูกมะม่วงพันธุ์ทวาย (เช่น พันธุ์โชคอนันต์ ซึ่งเป็นพันธุ์ที่ออกดอกมากกว่าหนึ่งครั้งต่อปี) นอกจากนี้ทั้งสองวิธีดังกล่าวแล้วยังมีการผลิตมะม่วงนอกฤดูกาลที่น่าสนใจอีกวิธีหนึ่งนั่นคือ "การชักนำให้มะม่วงออกดอกนอกฤดูโดยการเสียบกิ่ง"

หลักการ

ขั้นตอนใหญ่ในการชักนำให้มะม่วงออกดอกนอกฤดู โดยการเสียบกิ่ง มีดังนี้

1. นำยอดพันธุ์มะม่วงที่เราต้องการ (ในฤดูกาลปกติ) มาเสียบกับกิ่งต้นพันธุ์โชคอนันต์ก่อนที่มะม่วงพันธุ์โชคอนันต์จะออกดอกประมาณ 1 เดือน (เดือนมีนาคม)
2. เมื่อยอดมะม่วงพันธุ์โชคอนันต์ออกดอกนอกฤดู (เดือนเมษายน) ก็จะชักนำให้ยอดพันธุ์มะม่วงที่นำมาเสียบออกดอกตาม

ใช้ยอดพันธุ์ดีเสียบกิ่งกับต้นพันธุ์โชคอนันต์

ให้ผลพันธุ์ดีตามที่ต้องการนอกฤดู

เทคนิควิธีการ

วิธีการชักนำให้มะม่วงออกนอกฤดูการโดยการเสียบกิ่ง มีดังนี้

1. การเลือกต้นพันธุ์ ที่ใช้ชักนำการออกดอกจะต้องเป็นพันธุ์ทวายเท่านั้น (พันธุ์ที่ได้ผลดี คือ พันธุ์โชคอนันต์)
2. ช่วงเวลาในการเสียบ ควรทำการเสียบกิ่งก่อนที่พันธุ์มะม่วงโชคอนันต์จะออกดอกประมาณ 1 เดือน โดยปกติมะม่วงพันธุ์โชคอนันต์จะออกดอกนอกฤดูในช่วงเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม ฉะนั้นจึงทำการเสียบกิ่งในช่วงต้นเดือนมีนาคม
3. การเลือกยอดพันธุ์ ที่จะนำมาเสียบควรเป็นพันธุ์ที่ตลาดต้องการและจำหน่ายราคาสูง เช่น พันธุ์น้ำดอกไม้, เชียวสวย, ฟ้าลั่น, หนองแซง ฯลฯ
4. ตำแหน่งการเสียบควรทำการเสียบที่ปลายยอด เพราะจะทำให้มีการแทงช่อดอกได้ดีกว่าการเสียบในตำแหน่งอื่น
5. จำนวนยอดต่อต้น ปริมาณยอดที่จะเสียบต่อต้นจะมากขึ้นขึ้นอยู่กับความสมบูรณ์ของต้นพันธุ์โชคอนันต์ที่ใช้เป็นต้นตอ
6. วิธีการเสียบกิ่ง ใช้วิธีการเสียบข้าง โดยเฉือนเปลือกกิ่งต้นตอเป็นแผลยาวประมาณ 1.5 นิ้ว (ภาพ ก.) แล้วนำยอดพันธุ์ดีตัดใบออกให้หมด พร้อมกับเฉือนเป็นรูปปากฉลามความยาว 1.5 นิ้ว เช่นกัน นำมาประกบกับรอยแผลต้นตอ เสร็จแล้วพันพลาสติก (ภาพ ข.)
7. หลังจากที่ได้เสียบยอดได้ประมาณ 20-25 วันยอดพันธุ์ดีก็จะเริ่มแตกตา ให้เปิดพลาสติกตรงบริเวณยอดพันธุ์ดี (ภาพ ค.) ให้ยอดพันธุ์ดีเจริญเติบโตต่อไป (ภาพ ง)

ภาพ ก

ภาพ ข

ยอดพันธุ์ดีเริ่มแตกตา เปิดพลาสติก
ให้ยอดพันธุ์ดี เจริญเติบโต (ภาพ ค)

ควรเสียบกิ่งที่ปลายยอด
ทำให้แทงช่อได้ดี

ให้ยอดพันธุ์ดีเจริญเติบโตต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อแนะนำที่น่าจะเพิ่มโอกาสในการติดผล มีดังนี้

1. ควรบำรุงรักษาต้นให้มีความสมบูรณ์อยู่เสมอ คือ ต้องมีการให้น้ำและปุ๋ยอย่างสม่ำเสมอ
2. ยอดที่นำมาเสียบจะต้องสมบูรณ์
3. ควรปลิดช่อดอกพันธุ์โชคอนันต์ทิ้งบ้าง เพื่อลดการแก่งแย่งอาหาร
4. เมื่อมะม่วงมีการติดผลอ่อน ควรมีการฉีดฮอร์โมนพวก เอ็น.เอ.เอ. เพื่อป้องกันผลร่วง

เมื่อผลอ่อนมีอายุประมาณ 1 เดือน

จากแนวทางการผลิตมะม่วงนอกฤดูกาลโดยการเสียบกิ่ง จะเห็นได้ว่า ไม่เป็นเรื่องที่ยากเลย เพียงแต่เราารู้หลักการ, เทคนิค วิธีการ และมีต้นพันธุ์ก็สามารถผลิตมะม่วงพันธุ์ที่ต้องการได้นอกฤดูกาล วิธีการนี้เป็นหนึ่งในอีกหลายวิธีที่ไม่ต้องลงทุนมาก แต่สามารถทำให้มะม่วงออกดอกและติดผลนอกฤดูโดยไม่ต้องใช้สารเคมีที่มีราคาแพง

